

Dato: 04.05.2021 Arkivkode: N-616 Bilag nr: Arkivsak ID: 21/7100 J.post ID: 21/88801
Saksbehandler: Svein Finnanger
Saksansvarlig: Arthur Wøhni

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	06.05.2021	053/21
Formannskapet	19.05.2021	129/21

Ruters forslag til ny rutemodell for trikk 2024 - Bærum kommunes innspill

Formannskapet-19.05.2021- 129/21

Vedtak:

- Bærum kommune støtter ikke forslag til ny rutemodell for trikk 2024 om å snu trikken på Øraker. Dette vil gi et vesentlig dårligere reisetilbud på "tvers" både for Bærum og Oslos befolkning og påføre passasjerene byttetid til T-bane med 300 m gange derfra.
- Bærum kommune ber fylkene Oslo og Viken gi Ruter oppdrag om å iverksette tiltak som sikrer framtidig forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen frem til Bekkestua.
- Om partene ikke lykkes med å bevare trikketilbudet mellom Øraker og Bekkestua, ber Bærum Kommune om at området betjenes med et busstilbud som er minst like godt som trikketilbudet det erstatter.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-06.05.2021- 053/21

Innstilling:

- Bærum kommune støtter ikke forslag til ny rutemodell for trikk 2024 om å snu trikken på Øraker. Dette vil gi et vesentlig dårligere reisetilbud på "tvers" både for Bærum og Oslos befolkning og påføre passasjerene byttetid til T-bane med 300 m gange derfra.
- Bærum kommune ber fylkene Oslo og Viken gi Ruter oppdrag om å iverksette tiltak som sikrer framtidig forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen frem til Bekkestua.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-06.05.2021-053/21

Innstilling:

- Bærum kommune støtter ikke forslag til ny rutemodell for trikk 2024 om å snu trikken på Øraker. Dette vil gi et vesentlig dårligere reisetilbud på "tvers" både for Bærum og Oslos befolkning og påføre passasjerene byttetid til T-bane med 300 m gange derfra.
- Bærum kommune ber fylkene Oslo og Viken gi Ruter oppdrag om å iverksette tiltak som

sikrer framtidig forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen frem til Bekkestua.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Bærum kommune støtter ikke forslag til ny rutemodell for trikk 2024 om å snu trikken på Øraker. Dette vil gi et vesentlig dårligere reisetilbud på "tvers" både for Bærum og Oslos befolkning og påføre passasjerene byttetid til T-bane med 300 m gange derfra.
2. Bærum kommune ber fylkene Oslo og Viken gi Ruter oppdrag om å iverksette tiltak som sikrer framtidig forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen frem til Bekkestua.

SAKEN I KORTE TREKK

Bærum kommune har mottatt invitasjon fra Ruter til å gi innspill til den pågående prosessen med å planlegge ny rutemodell for trikk fra 2024. Ruters forslag til ny rutemodell for trikk 2024 av 26.04.21 opprettholder forslaget om å snu trikken på Øraker (se vedlegg). Ruters ambisjon er et tettere samarbeid med dagens og fremtidens kunder og andre aktører.

Av særlig interesse for Bærum er hvorvidt trikken fortsetter å kjøre strekningen Øraker - Bekkestua på felles spor med trikken eller ei. Fristen for å gi innspill er 18. mai.

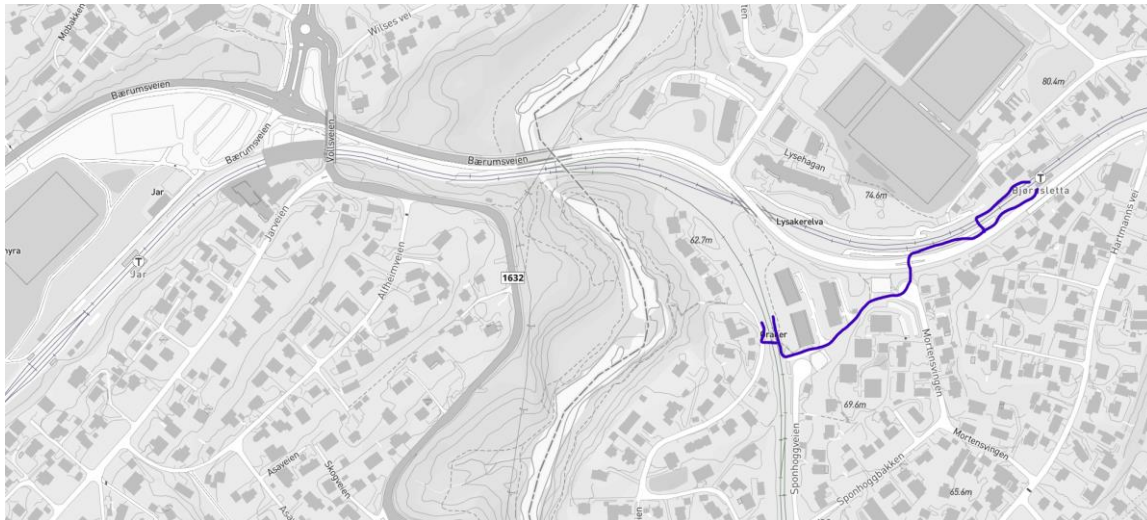
Ansvar for kollektivtilbud i region tilligger Viken fylkeskommune (tidligere Akershus fylkeskommune) og Oslo kommune som fylkeskommune. Viken og Oslo drifter kollektivtilbudet gjennom deres felles selskap Ruter as. Eierskap og konkret drift av kollektivtilbud skjer gjennom avtaler med ulike selskaper herunder Sporveien as som drifter sporveien/trikken.

Kommunen har ikke mottatt svar fra Viken fylkeskommune på henvendelsen fra kommunen 01.02.21 om å gjøre en fornyet vurdering av mulighetene for å opprettholde trikketilbudet frem til Bekkestua (websak 21/18453) slik Formannskapet vedtok i sak [20/21](#).

Bakgrunnen for å stoppe de nye trikkene på Øraker er blant annet sikkerhetsmessige årsaker, samt nytt signalsystem for t-banen som ikke inkluderer trikken. Ruter skriver at innkjøp av nye trikker og de siste årenes oppgradering av trikkeinfrastrukturen er ment å gi et stort løft til kollektivsystemet og byutviklingen i Oslo for å bidra til å nå overordnede mål for areal- og transportpolitikken.

Oslo har kjøpt inn 87 nye trikker som fortløpende skal fases inn i perioden 2021-2024 på oppgradert trikkeinfrastruktur. Trikketype som ble valgt er mer tilpasset bytrafikk enn en forstadsbane(T-bane) og var en forutsetning for arbeidet med å utvikle ny rutemodell.

Rutemodellen som Ruter vurderer å ha kommet best ut av evalueringen, innebærer at Linje 13 blir avkortet med framtidig endestopp for trikken på Øraker, hvor det er mulig å bytte til T-bane på Bjørnsletta (avstand ca. 300 meter, illustrert med blå linje i kartet under). Ruters begrunnelse er at det ikke vil være mulig å trafikkere strekningen Jar – Bekkestua med de nye innkjøpte trikkene.

Kartutdrag fra Bærumskart er påtegnet blå gangrute: Fra Bjørnsletta T-banestasjon fra stasjonen ned til fortau langs sterkt trafikkerte Bærumsveien som krysses mot snurundell i Mortensvingen og deretter fortsette på gang-/sykkelvei uten ned mot Ørakerstasjon hvor trikkelinjen må krysses for å nå stasjonen mot byen. Det er ikke, som Kommunedirektøren vet om, innfartsparkering på Øraker.

Tidligere behandling

[Formannskapet 27.01.21, sak 020/21](#) Trikketilbudet til Jar og Bekkestua -henvendelse til Viken fylkeskommune.

Saksopplysninger

Ruter informerer om at arbeidet med å utrede ny rutemodell for trikk ble påbegynt 2019, og har vært gjennomført som et samarbeidsprosjekt mellom Ruter og Sporveien Trikken. Hensikten har vært å finne frem til et trikketilbud som gir optimal bruk av de 87 nyinnkjøpte trikkene.

Ruter sier det har vært et mål for arbeidet å vurdere de alternative rutemodellene basert på mest mulig objektive kriterier og finne en løsning som er best mulig for flest mulig. De skriver videre at det er et mål å vurdere de alternative rutemodellene basert på mest mulig objektive kriterier.

Ruter har brukt en arbeidsmetode i konseptvalgutredninger for å skissere og evaluere mulige rutemodeller hvor det innledningsvis defineres hvilke mål rutemodellen skal innfri, hvilke indikatorer som skal benyttes for å vurdere grad av måloppnåelse. Det er definert MÅ-krav og BØR-krav for rutemodellen. På dette grunnlaget er det foretatt en grovsiling av alternative rutemodeller for å luke ut alternativene som ikke tilfredstiller absolutte krav eller kan utelukkes av andre grunner. Ruter benyttet følgende evalueringskriterier:

- Markedspotensial
- Kundetilfredshet
- Effektiv drift og trafikale forhold.

Følgende krav ble lagt til grunn:

MÅ-krav:

- Maks antall trikker som kan være i trafikk samtidig
- Tilpasset tilgjengelig infrastruktur
- Tilpasset tilgjengelig basekapasitet/nattoppstilling

BØR-krav:

- Tilstrekkelig antall trikker på alle delstrekningene dekker etterspørselen i en 2030-situasjon

- Rutemodellen bør ha høy score på alle evalueringskriteriene

Andre praktiske forhold:

- Linjene som betjener samme strekning koordinert i tid for jevn avstand mellom trikkene
- Antall trikker og svingebevegelser gjennom kryss på et nivå som sikrer god avvikling og minimerer forsinkelser
- Enkelt å skalere opp og ned tilbudet (rush/dag/kveld) for å endre kapasiteten i trikkenettet
- Linjer som er koblet sammen i tekniske pendler må koordineres
- Minimere tomkjøring for å øke driftseffektiviteten
- Løsningen ivaretar behov for regulering ved endeholdeplasser

Ruter orienterer om at rutemodeller er analysert med transportmodell (RTM) for å vurdere hvor godt de ulike kriterier treffer markedet med bl.a. forventet passasjerantall totalt med fordeling i kollektivnettet. Kollektivtransportens markedsandeler sett opp mot privatbil er også beregnet. Disse analyseresultatene er supplert med en evaluering av forhold som ikke fanges opp av modellen, f.eks. fremkommelighet og avvikling i kryss og hvor enkelt det er for kunder å orientere seg i kollektivsystemet, dvs. bruke det. I alt er ca. 30 alternative rutemodeller vurdert.

Tidligere Akershus fylkeskommune vurderte i 2015 at om trikken skulle opprettholdes til Bekkestua måtte gå i egen trasé adskilt fra T-banen, kreve større arealbeslag og omfattende investeringer (grovt anslått å koste mellom 2-300 mill. kr i 2015). Alternativet, å forutsette dispensasjon for at de nye trikketyper skal kunne bruke samme spor som T-banen, ble vurdert som et høyst usikkert alternativ.

Trikkelinjen til Bekkestua er viktig kollektivtilbud for reisende som skal til andre steder enn Oslo sentrum. Dagens tilbud gir en god forbindelse mellom T-bane og trikk med bytte på samme stasjon (Bekkestua og Jar), effektiv og sømløst. Når Forneubanen står klar i 2027 vil det være et økende behov for et godt kollektivtilbud mellom Fornebu - Skøyen og Bekkestua, da vil denne trikkelinjen kunne være den koblingen på tvers som gir et godt og framtidsrettet reisetilbud bl.a. mellom Fornebu og Jar/Bekkestua.

Vurdering

Kommunedirektøren har ikke gått inn i de faglige vurderinger som ligger til grunn for Ruters forslag, men vurderer at foreslåtte endring med å snu trikken på Øraker vil gi reisende over kommunegrensen lengre reisetid. For trikkens brukere og Bærums innbyggere er dette ikke i tråd med overordnede mål for areal- og transportpolitikken.

Bærum kommune finner det derfor lite fremtidsrettet å snu trikken på Øraker og i praksis nedlegge et kollektivtilbud som i dag gir gode tverrforbindelser både i Oslo og Bærum.

Dersom trikken skal snu ved dagens Øraker-stasjon vil reisetilbudet oppleves mindre sømløst da avstanden mellom stasjonene Øraker (trikk) og Bjørnsletta (T-bane) oppleves lang (ingen visuell kontakt) og gir usikkerhet i forhold til å rekke korresponderende rutetilbud. Både å gå langs og krysse sterkt trafikkerte Bærumsveien utfordrer trafikksikkerheten – dette må særskilt vurderes. Dette kan utfordre reisende til å vurdere andre og kanskje mindre miljøvennlige alternativer. Om ikke trikken føres nærmere Bjørnsletta stasjon, vil Jar være det beste stedet for å koble sammen de to reisestrømmene som T-bane og trikk representerer.

Kommunedirektøren tilrår at Bærum kommune ber Ruter gjøre en fornyet vurdering av

mulighetene for å kunne opprettholde trikkeforbindelsen til Bekkestua.

Det bør utredes nærmere om det er mulighet for teknologiske løsninger som sikrer forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen, og eventuelt om det kan søkes dispensasjoner for å sikre drift inntil slike løsninger kan komme.

Vedlegg:

Forslag til ny rutemodell for trikk 2024 - Ruter

5387204

Behandlingen i møtet 19.05.2021 Formannskapet

Forslag fremmet av Signe Bakke Sølberg, MDG

Om partene ikke lykkes med å bevare trikketilbudet mellom Øraker og Bekkestua, ber Bærum Kommune om at området betjenes med et busstilbud som er minst like godt som trikketilbudet det erstatter.

Votering:

Kommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Signe Bakke Sølbergs forslag ble vedtatt med 8 stemmer (7 H, MDG) mot 7 stemmer (2Ap, 2V, Frp, SV, Sp).

Formannskapet-19.05.2021- 129/21:

Vedtak:

1. Bærum kommune støtter ikke forslag til ny rutemodell for trikk 2024 om å snu trikken på Øraker. Dette vil gi et vesentlig dårligere reisetilbud på "tvers" både for Bærum og Oslos befolkning og påføre passasjerene byttetid til T-bane med 300 m gange derfra.
2. Bærum kommune ber fylkene Oslo og Viken gi Ruter oppdrag om å iverksette tiltak som sikrer framtidig forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen frem til Bekkestua.
3. Om partene ikke lykkes med å bevare trikketilbudet mellom Øraker og Bekkestua, ber Bærum Kommune om at området betjenes med et busstilbud som er minst like godt som trikketilbudet det erstatter.

Behandlingen i møtet 06.05.2021 Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur

Votering:

Kommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-06.05.2021- 053/21:

Innstilling:

1. Bærum kommune støtter ikke forslag til ny rutemodell for trikk 2024 om å snu trikken på Øraker. Dette vil gi et vesentlig dårligere reisetilbud på "tvers" både for Bærum og Oslos befolkning og påføre passasjerene byttetid til T-bane med 300 m gange derfra.

2. Bærum kommune ber fylkene Oslo og Viken gi Ruter oppdrag om å iverksette tiltak som sikrer framtidig forsvarlig drift av både T-bane og trikk på strekningen frem til Bekkestua.